

Inspeksjonsrapport

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn og besøksadresse: Holmestrand renseanlegg	Virksomhetens org.nr.: 974640228
Kommune/kommunenr.: Holmestrand kommune	Virksomhetens telefon:
	Bransjenr. (NACE-kode): 75.130

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Jan Blanchard, Morten Book	Fra Fylkesmannen: Dag Aursland, Berit Løkken
Kontrollomfang: Forurensningsforskriften Kapittel 11 og 14, Internkontrollforskriften § 5	Inspeksjonsdato: 15.10.2010

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Internkontroll
- Risikovurderinger
- Klimaendringer og klimatilpasninger
- Overløp av urensset vann
- Avløpsledninger
- Renseanlegget
- Grunnlag for fastsetting av krav
- Oppfylging av rensekrav

Resultater fra kontrollen

- Kontrollen avdekket 5 avvik i forhold til regelverket
- Ingen avvik Det er gitt 1 anmerkninger

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: _____

Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensingsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes fylkesmannen.*

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning, se side 2.

Definisjoner og informasjon

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf krav i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-6 og virksomhetens tillatelse av 21.11.2008. Virksomheten er plassert i risikoklasse 2 og belastes derfor med et gebyr for kontrollen pålydende kr. 14 500.

Faktura oversendes fra Klima og forurensningsdirektoratet.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding fra virksomheten innen den angitte dato, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen kunne fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil være et nærmere fastsatt engangsbeløp eller kan løpe med et angitt beløp pr. dag/uke/eller lignende etter en nærmere angitt frist.

Kontrollaksjon avløp 2010

Fylkesmannen har i samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet i høst kontrollert kommunale avløpsanlegg for store tettbebyggelser over hele landet. Forurensningsmyndighetene vil se om avløpsanleggene overholder regelverket de er underlagt. Nytt regelverk fastsetter blant annet nye krav til rensing av avløpsvannet. Det stilles også en rekke nye krav til registrering av overløp på ledningsnett, krav til prøvetaking og analysering av næringsstoffer, tungmetaller og miljøgifter. Kontrollene er en videreføring av en tilsvarende aksjon i 2008.

Sentralt i 2010 er tilpasning i avløpsanleggene til større vannmengder som følge av forventede klimaendringer og økt nedbør. Hovedfokus skal legges på avløpsledninger.

Risikoen er stor for en økning i overløp av urensede avløpsvann i årene som kommer. Å skaffe oversikt over hvor store overløpsmengdene er og hvordan de kan reduseres, er et nødvendig skritt i klimatilpassningsarbeidet for avløpsanleggene.

Følgende funn og forhold er påpekt etter Fylkesmannen tilsyn:

Avvik

Avvik 1 Avviksbehandling for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.
Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)

Kommentar

1B) Avviksbehandlingssystemet inkluderer ikke alle deler av avløpsanlegget
1C) Avviksproseduren benyttes ikke eller etterleves ikke i praksis.

Holmestrand kommune har etablert et nytt elektronisk kvalitetssikringssystem i mars 2010. Hva som skal registreres som avvik på avløpssektoren er uklart. Det er etablert en rutine for håndtering av hendelser og mindre hendelser følges opp direkte og kvitteres ut. For større hendelser skrives avviksrapport som følges videre i systemet.

For hendelser i pumpestasjoner og overløp registreres dette ikke i avvikssystemet, men følger av driftsjournaler og vurderes løpende i driftsmøter. Overskridelser av grenseverdier (fosfor) registreres ikke som avvik. Som en konsekvens er bl.a. at en overskridelse, som senere ble påvist å skyldes analysefeil, ikke meldt til avdelingsleder.

Det ble bemerket at det for øvrig ikke hadde vært registrert avvik ved ra i 2009.

Avvik 2 Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 6. (Vurdere risiko)

Kommentar

2D) Klimatilpasning er ikke behandlet og inngår ikke i risikovurderingen

2E) Miljørisikovurderingen og tilhørende planer og tiltak er ikke fulgt opp.

Etter forrige tilsyn utarbeidet kommunen miljørisikovurdering for avløpsanleggene, og det ble utarbeidet tilhørende tiltaks- og handlingsplan.

Tiltaksplanen er ikke fulgt opp som styringsverktøy i ettertid. Det ble opplyst under tilsynet at de tidsfrister som fremkommer av handlingsplanen ikke er korrekte, bl.a. fordi enkelte tiltak er kontinuerlige arbeider. Planen er ikke revidert.

Et av hovedtiltakene fra miljørisikovurderingen var utarbeidelse av ny hovedplan for avløp. Dette er fulgt opp og planen benyttes som styringsverktøy på avløpssektoren.

Risikovurderingen beskriver oppfølging av klimatilpasninger, og er også beskrevet i hovedplanen for avløp, delrapport 1 Fremmedvann, uten at det er redegjort nærmere for klimatilpasninger som følge av økte nedbørsmengder. Hovedplanen er vedtatt i juni 2009.

Avvik 3 **Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.**

Avvik fra **Forurensingsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg. Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 Avdekke og rette opp avvik.**

Kommentar

3A) Kommunen har ikke undersøkt hvordan regionen (kommunen) vil bli påvirket mht. framtidige klimaendringer.

3B) Det er ikke foretatt vurderinger eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnett. (Nedbørsprognoser er ikke omsatt til virkninger på avløpsnett ved modellberegninger eller ved andre vurderinger).

Det er ikke foretatt nærmere vurderinger eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnett. Dette er også beskrevet i Hovedplan for avløp og tilhørende rapporter om fremmedvann og rehabilitering av avløpsnett.

Store fremmedvannmengder blir ført til renseanlegget. Bl.a. er dette synliggjort i tilførselstall til ra. Avløpsnett består i dag av hhv 57% separatnett og 43 % fellesnett. Separeringsgraden er i følge hovedplan for avløp ca. 25 %.

Den største effekten for å redusere fremmedvannmengdene i følge kommunen oppnås ved å separere store fellesledninger (og tilhørende områder), bl.a. Styrebekken, for å kunne få effekt på ra. Den nederste delen og den øverste delen på fjellet er ferdig separert. Gjenstående midtre del er i planleggingsfasen. Ved separering og tilhørende omlegginger av overvann forventes effekter i form av reduserte fremmedvannmengder til ra. Ved omlegginger skjer tilpasninger med økte dimensjoner på nye ledninger. Konsulent som står for planlegging vurderer og tar høyde for føringer som hovedplanen for avløp signaliserer.

Ved nye prosjekter og tilknytninger stilles det krav om separatsystem. Dette håndteres av Plan- og byggesaksavdelingen i kommunen.

Avvik 4 **Overløp av urensset kloakkvann blir ikke tallfestet.**

Avvik fra **Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.**

Kommentar

4B) Forurensingsutslipp av urensset vann via alle overløp blir ikke tallfestet enten ved utslippsmålinger, modellering eller annen beregning.

De viktigste overløp har registrering av tid og mengde, jf. kommunens oppfølging etter avløpskontrollen i 2008. Det er i delrapport 1 Fremmedvann til Hovedplanen for avløp beskrevet at hvordan dette vil være viktig hjelpemiddel for å prioritere tiltak for å redusere fremmedvannmengden.

Forurensningsutslipp (eks. som kg P) via alle overløp ble ikke synliggjort under inspeksjonen. Ut fra registrert tid av overløp ev. vannmengder må forurensningsutslipp måles, modelleres eller beregnes. En

slik dokumentasjon bes oversendt.

Avvik 8 **Kontroll med og/eller oppfylning av rensekrav for utslipp til vann overholdes ikke.**

Avvik fra **Forurensingsforskriften § 14-13, § 14-12, § 14-11, § 14-2.**

Kommentar

Rensekravene i tillatelsen ble overskredet i året 2009. (§14-2)

Anmerkning

Holmestrand kommune har gjennom arbeidet med Hovedplan for avløp og tilhørende delrapporter om Fremmedvann og Rehabilitering av avløpsnettets beskrevet tilstand og utfordringer, herunder også strategier for valg av tiltak, med kommunens avløpsanlegg. Planene er vedtatt i kommunen. Det opplyses at forbindelse med årlig budsjett behandles tiltaksplan på avløpssektoren, og kommunen har for denne fire-årsperioden en ramme på 12 mill. på henholdsvis vann og avløp pr år. Kommunens langsiktige investeringsbehov og måloppnåelse er uklart.